

DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR: Helyben: Vidéken: Egy hóra. 1 kor. Egy hóra. 1 kor. 50 fill. Negyedévre 3 Negyedévre 4 50 .		Feltalálószerkesztő: Dr. HEGEDŰS LORÁNT. Kiadók és lap tulajdonosok: HOFFMANN és KRONOVITZ.	Szerkesztőség és kiadóhivatal: DEBRECZEN, Piacz-utca 49. szám.

52 $\frac{1}{2}$ %

Debrecen, augusztus 24.

Azok, akik babonából, maradi szokásból vagy ostobaságból siránkoznak és haragosan a tanácsot szidni szokták, megijedhetnek, vagy örülhetnek. Mert az a szám, amely e cikk élén feketélik, a pótdadó százalékát mutatja. Debrecenben ez nagy, magas szám s így megijesztheti azokat, akik nem gondolkodnak és örömet kelthet azokban, akik alkalmat keresnek, hogy mint a polgárság önzetlen védelmezői, olcsó frázisokkal szidják a város vezetőségét. De mi sem az ijedelem, sem a siránkozásban nem akarunk résztvenni, az olcsó frázisokat is átengedjük másoknak, a város vezetőségét se akarjuk megvédeni, mert azt hisszük, azok, akik a városkormányzáshoz szükségesnek látták a pótdadó felemelést, azt ott, ahol ezt kérdezni fogják tőlük, meg is tudják okolni. Itt most csak annak tárgyilagosságot megvilágítását óhajtjuk elérni, hogy Debrecen polgársága a jövő esztendőben minden korona után fizetendő 52 és fél filléért megkapja-e az ellenértéket és hogy nem állott-e módjában a város vezetőségének más uton gondoskodni a szükséges fedezetről.

Kétségtelen, hogy Debrecen városa évtizedek szomorú elmaradottságát most akarja rohamlépésben elhagyni. Évtizedekig nem

tett e város semmi egyebet, mint erős konzervativizmussal ült a multakban és kivivta magának a civis-város nevet. Most aztán, csak pár év óta lefujta valami modern, egészséges légáramlat a lelkekről az ósdi, tespedt maradiság álmokorságát és az ébredező emberek meglátták, hogy körül minden megmozdult, haladt előre. Erre támadt fel a mohó éhség a haladás után és mértőföldes lépésekkel igyekezett elérni a multba már-már belérozsdásodott város az előtte haladókat.

Ez az éhség, ez a kényszerű mohóság felőlelte mindazt, amit évtizedek lassu munkájának kellett volna megemésztene. Egyszerre szakadt a nyakába a városnak a kötelesség, hogy a fejlődés és haladás tényezőit megszerezze, megteremtse. Ez az egyszerűség okozta azután azt, hogy az ötvenkét és fél százalékos pótdadó rémét ugraszthatják ki a gondolkodás nélkül való ijesztgetők, akik ilyenkor elfeledik szidni, korholni a multak, a tisztas elődök mulasztásait. Pedig hát a pótdadónak emelkedése természetes velejárója a haladásnak, mert ez a pótdadó ma nemcsak azt jelenti, hogy a rohamos fejlődés sokba kerül, hanem azt is, hogy a multbeliek nemcsak nem tettek semmit a multért, a jövő fejlődéséért, hanem azzal, hogy a város rengeteg vagyonára ráültek és azt még jövedelmezni sem engedték, bedugták a forrásokat, amelyek az utódok-

nak lehetővé tették volna a pótdadó nélkül való alkotást. Az övék a bűn, amelynek bűnhődését a jelen viseli pótdadó formájában.

Pedig sehogy és semmi tekintetben nincs ok a siránkozásra, a rémildőzésre. A siető Debrecen, a modernné váló, a várossá fejlődő város óriási igényekkel lép fel. Csatornázást, vízvezetékeket, egyetemet, utcaburkolást, villamos világítást és vasutat, vásárcsarnokot, modern épületeket, hajózható csatornát óhajt, tisztviselőit becsületesen akarja fizetni. Egyszóval úgy akar élni, mint ahogy élnie kell. Ez anyagi erőit természetesen igénybe veszi s így nincs sem csodálkozni, sem megütközni való azon, hogy az anyagi erőnek kutatásában a legkellietlenebb ért, a pótdadót találják érinteni. Gondoskodtak volna az elődök arról, hogy azt a hatalmas forrást, amely pótdadó mentesen adta volna a jelen kezébe az anyagi erőket, a Hortobágyot megnyissák s ma nem kellene beszélni 20 százalékos pótdadó emelkedéséről.

De egyébként sincs ok a rémildőzésre. Debrecen valóban fejlődik. A követelések, amelyeket a haladás vágy és a szükség felállított, teljesedésben vannak. Csatornánk kész, vízvezetékünk most készül, a kövezés programja megkezdődött, hasznát hajtó háromemeletes bérpalotánk épül, az egyetemre legjobb kilátásaink vannak. Az ellenérték megvan.

Az eltévedt levél.

Irta: Knobloch Jolánka.

I.

Tisztelendő uram! Rettenetes lelki tusát vivok önmagammal s midőn e sorokat papírra vetem, számoltam mindennel, az élettemmel is. Hogy kérésemet megértse Tisztelendő Uram, engedje meg, hogy elmondhassam az én életem szomorú történetét:

14—15 éves lehettem, mikor a sors öszszehozott egy fiatalemberrel, akinél jobbat, drágábbat sohasem ismertem. Még csak mondhatni gyerek volt — 21 éves. Megszereztük egymást, mint két gyermek, nem szerelemmel, de inkább szeretettel, gyermeki lelkünk egész ragaszkodásával, testvéries melegséggel. Így volt ez egy évig; akkor őt elhelyezték hivatalából s el kellett mennie. Sirtuk mind a ketten az elválásnál s ő megígérte, hogy visszajön érettem.

El is jött egy fél év múlva — mely időig mi leveleztünk. Szomorú, könnyes szemmel mondta, hogy eljött értem, de szivbajos, szivgörcse van s nem volna lelke tönkretenni az én életemet azzal, hogy engem magához kössön. Azt hitte ugyanis, hogy én már akkor nem tudnám szeretni; de én még csak akkor szerettem meg igazán, mikor az elvesztésétől remegtem. Sirva borultam a

keblére s kértem hogy szeressen továbbra is, tegyen magáévá. Csak akkor ébredt föl bennem a szerelmes nő, a párját féltő vad.

Ezt a nagy ragaszkodást látva, ő is sirva fakadt s megfogadta, hogy örökre szeretni fog s magáévá tesz. Gyerek eszünkkel nem is tekintettük ezt komoly akadálnak, de a mikor a szüleim meghallották, tudni se akartak a házasságról többé; elmondták az orvosnak, aki egyenesen megtiltotta ezt a házasságot.

Megint el kellett válnunk s most már örökre. Megfogadtam neki, hogy máshoz nem megyek férjhez soha. Le nem irhatom azt a fájdalmat, amit éreztünk a sors kegyetlen csapása miatt. Mint egy kivert kutya, bolongott ő naphosszat a házunk körül; éjjeli zenét adott minden éjjel; az ablakomra borult s úgy zokogott. Én meg bent a szobámban sirtam éjet-napot. Elment . . . Egynehány levelet még váltottunk, aztán azt is elhagytuk, hogy könnyebb legyen a feledés. Azóta én is csak felejték . . .

Hogy senki sem tudjon a szenvedésemről, vig voltam, kacagtam, mulattam s rögeszmémé vált: minden férfit elbolondítani. Sikerült is részben, de mikor láttam, hogy valaki komolyan kezd szeretni, kiábrándítottam én magam.

Végre most menyasszony lettem. A vőlegényemben felfedeztem hasonló lelkű tulajdonságokat, amilyen bennem is volt: a

zenekedvelés, a virágok iránti szeretet, a költészet iránti rajongás stb. neki ígértem tehát a kezemet. Hogy azonban mégis csak a régi volt előttem, azt talán mondanom sem kell. —

Sokáig hirt sem hallottam róla, egyszer azonban levél érkezett s azt írta benne, hogy megakar válni az élettől, el is bucsuzott levelében tőlem. Mint írta: szíven lötte magát s nekem nem volt szabad sírnom, nem küldhettem a sírjára egy szál virágot sem. Vig s látszólag könnyelmű voltam, beszéltek is rólam elegendő, de nem bántam. — Testem, lelkem tiszta s fehér maradt; hü voltam hozzá mindig s hogy nem is sejtették a harcot lelkemben, annak örültem; ezt akartam.

De most már tovább nem bírom, most már vezekelnem kell a látszólagos jókedvéért, az emberek szemében, ha könnyelmű voltam, ezért bűnhődnöm kell. Kérem Tisztelendő Atyámat: mit kell tennem, hogy lelkemben a megrendült egyensúlyt helyre hozhassam? Mit tegyek Tisztelendő Uram? szenvedésem végtelen! esedezem egy jó vigaszért.

II.

Igy hangzott a levél tartalma, mit börtékba téve a parochiára küldött az írója, egy husz éves virágzó szépségű, szomorú tekintetű leány. A levél azonban nem a fő-

Önkéntesek figyelmébe!

Aki egyéves önkéntes akar lenni, az egyenruháját és felszerelését **Koros Sándornál** Debreczen, Széchényi utca 34. sz. alatt (csendőrségi lak-tanya) szerezze be. — Kivánatra költségvetés díjtalan.

A másik kérdés az, hogy nem lehetett volna-e elkerülni mégis, hogy adójövedelemből nyerjen fedezetet a szükséglet. És amikor erre keressük a feleletet, már vádoló szóval kell a tanács felé fordulni. A tanács jól tudta ugyanis, hogy nagy összegekre van szüksége. A főszámvevő sokszor, sürriin tette meg figyelmeztető jelentését, hogy a pénz elfogy, pedig újabb szükségletekre is nagyra kell. A tanács azonban nem gondoskodott arról, hogy nagyobb kölcsön álljon rendelkezésére, mindig pillanatnyi szükségletet kielégítő függő kölcsönökkel operált s így állott be az a helyzet, hogy nem lévén a városnak pénze, az esedékes kiadásokat más póvedelem híján pótdadóból kell fedezni. Vagyis a függő kölcsönök amortizációs részletei, a beállított újabb kiadások összegei a teljes egészükben éreztetik a súlyukat, míg, ha a konverzió megvan, a kölcsön összegéből ki lehet fizetni a tartozásokat, az esedékes kiadásokat fedezni lehet s mégis a költségvetésben csupán a kölcsön évi részlete szerepel, amely semmiesetre sem volna 700 ezer korona, de még annyi sem, amennyinek fedezéséről most gondoskodva, a pótdadó most 21 százalékkal emelkedett.

Ez hiba volt. De rövid időn belül segíteni lehet a dolgon, a mulasztást helyre lehet hozni s akkor a pótdadó ismét visszaesik. De bár egy évig rossz pénzügyi politikát követett is a város vezetősége, ismételjük, nincs ok riadalomra. A pótdadó már nem mumus, hanem fokmérője a haladásnak. És ez a fokmérő most, ha magasra szökött is, ez nem betegséget, csak egy kis lázas, a sietség lázas állapotát mutatja.

Lukács László Gastelnben. Bécsből táviratozzák Lukács László pénzügyminiszter családjával ma Bécsben át Garteinba utazott, ahol több héten át kúrát tart. — Lukács László csak a kúra elvégzése után szeptember hó második felében tér vissza Budapestre.

tisztelendő ur kezeihez jutott — mert ő nyaralni ment idült reumáját reperálendő — hanem az őt helyettesítő Chrisosthom páterhez, ki kellő komolysággal, mit sem sejtve bontotta föl a levelet, gondolva, hogy valami boldog szülőkhöz keresztelőbe hívják, vagy talán egy istenfélő, agonizáló jámbor léleknek kell az utolsó kenetet földadni, hogy földi bűneitől megúszulva indulhasson a magas hatalmak Urának szentséges színe elé.

A levél különös kezdete meglepte Chrisosthom pátert, aki most már az írást ismerősnek vélte. Mohón olvasta a levelet. — Homlokára gyöngyöző verejtékcseppek ültek. Az ifjú pap keresztet vetett magára e fölkiáltással: Jézus, légy velem! Micsoda játéka ez, ki küldte ezt, ki tud az én regényemről? Az aláírásra esett a tekintete s most még több zavaros gondolattal agyában, kereste az összefüggő, kivezető fonalat e labirintusból, melybe e pillanatban jutott. Kezébe vette a levelet és végigolvasta. Most már értem, mindent értek. Igen. A gondolatok kavargtak az agyában.

Szerettük egymást s nem lehettünk egymáséi; nem engedte a lelkiismeretem, hogy szerencsétlenné tegyek egy családot, leendőt családomat — teljesítettem tehát atyám régi óhaját: szerzetesnek mentem, azon a napon, mikor fölszenteltek, levelet írtam, hogy bucsuzok az élettől s öngyilkos leszek. Azóta híre sem hallottam s ime most a levél a történetet elém tárja. Ő az, menyasszony lett s meghasonlott önmagával, hogy fogadalmát ne mtarthatja meg... szegény leány!

Megint csak Nap-kabaré.

A képviselőház ülése.

A sajtószabadság védelmének ürügye alatt megint sikerült az obstrukciósoknak ellopni egy napot. Zárt ülésen Hock János, nyílt ülésen Györfy Gyula kesergett, ez volt a kabaré mai műsora, amely a következőképpen játszódott le.

Berzeviczy Albert elnök fél 11 órakor nyitja meg az ülést.

Bemutatja Kaposvár meghívóját a Kossuth-szobor leleplezésére. Javasolja, hogy a Ház küldöttséggel képviselje magát a leleplezési ünnepélyen és helyezzen koszorút a szoborra. (Általános helyeslés.)

Bemutatja az obstrukció ellen intézett feliratokat. Indítványozza, hogy a feliratok a kérvényi bizottsághoz utasíttassanak.

Lovász Márton más bizottságokhoz kívánja utasítani a feliratokat.

Elnök jelenti, hogy husznál több képviselő a kérdésen névszerinti szavazást kér és a szavazásoknak holnapra való halasztását kívánja. Jelenti, hogy Hock János a Nap ügyében napirend előtt való felszólalásra kért engedélyt. Az elnökség azonban nem engedte meg Hock felszólalását.

A Ház többsége sem adja meg az engedélyt.

Elnök jelenti, hogy Györfy Gyula a Nap ügyében sürgős interpellációt jegyzett be. Az interpellációra fél 2 órakor térnek át. Jelenti, hogy husznál több képviselő zárt ülést kér. Ezt elrendeli.

A zárt ülés.

A zárt ülésen **Farkas Pál** kéri a tanácskozó képesség megállapítását.

Elnök felfüggeszti az ülést, mivel csak huszonketten voltak jelen.

Szünet után **Hock János**: Az interpellációkra a miniszterek csak 60 nap múlva válaszolnak, ez az ügy pedig oly sürgős, hogy nem szabad elaludni hagyni. Itt közszabadságról és nem egyes lapokról van szó. Maga is, mint író-ember, átérzi a sajtószabadságon esett sérelmet. Helyteleníti a kormány eljárását, mely a sajtótörvényi ntencióival ellenkezik. Az angol sajtótörvény például a közlés sza-

badságára fordítja legnagyobb figyelmét. A sajtó ellensége a parlament ellensége. Nem azonosítja magát Kossuth Ferenc tegnapi kijelentésével és helyteleníti, hogy Kossuth annakidején megtiltotta a Népszavának a pályaudvarokon való elárúsítását. Birálja Baross Gábornak azt az eljárását, melylyel a Magyar Hirlapot kitiltotta a pályaudvarok területéről.

Csermák Ernő kéri a tanácskozásképesség megállapítását.

A jegyzők megszámlálják a képviselőket; kiderül, hogy csak huszan vannak jelen s az elnök fél órára felfüggeszti az ülést.

Szünet után ismét tanácskozásképtelen volt a Ház, mire véget ért a zárt ülés, majd kezdetét vette a nyílt ülés.

Ujabb interpelláció.

Györfy Gyula előterjeszti sürgős interpellációját. A kormány maga is beismeri, hogy ekölcstelen szerződést kötött a csomagszállító vállalattal.

— De nem vette igénybe a nyújtott előnyöket — kiáltanak közbe jobbról.

Györfy Gyula: A kormánynak az az állítása, hogy sohasem élt szerződés adta jogával, valótlan.

Felkiáltások jobbról: Rendre! Rendre! **Elnök**: Mire értette a képviselő ur azon kijelentését, hogy „valótlan“?

— Akármire értette, rendre — kiáltják a jobboldalról.

Györfy Gyula előterjeszti interpellációját a miniszterelnökhöz, akitől azt kérdezi: van-e tudomása arról, hogy a Nap elkobzása ügyében eljár alpolgármester, eljárásának törvénytenséget maga is belátván, azt csak azon okból nem tehetette jóvá, mert a miniszterelnöknek a Házban tett s az újságokban közölt ama nyilatkozata, hogy felebezés esetén az alpolgármester intézkedését jóváhagyja, ebben őt megakadályozta. — A kereskedelemügyi miniszterhez intézett interpellációjában pedig azt kérdezi, hogy az államvasutak igazgatóságának azon rendeletével, melylyel a Napot a pályaudvarokról kitiltotta, miként egyezteteti össze a miniszterelnök tegnapi kijelentésével?

Az interpellációkat kiadták az illetékes minisztereknek s ezzel az ülés délután két órakor befejeződött.

Iparosinas-internátus Debreczenben.

Az ipariskolai felügyelő bizottság akciója.

Irányadó körökben gyakorta hallható panasz, hogy a jelenben az iparos pályára lépő gyermek-íjjak legkevésbé sem megalkalmatlanok végzett munkájukkal annyi eredményt, ami csak megközelíthetőleg is megfelelne a mai drága világban annak az értéknek, amit a fenntartásuk címén a munkaadónak ki kell adni.

Ez a panasz sok esetben jogosult; különösen azoknál az iparos-pályára lépő ifjaknál, akiknek az iskolai előzetes képzettségük a lehető legminimálisabb, akiknek a szülei vagy nevelői környezete nem alkalmas a művelt ifjú nevelésére. Az ilyen társadalmi és iskolai műveltség nélkül való gyermek ifjunak természetesen csak sok idő múlva lehet a munkája értékéről beszélni. A munkaadók egyrésze ez oknál fogva távol tartja magát az inas-neveléstől.

Jogosult a panasz azonban a társadalom azon részéről is, mely szívesen adná gyermekét valamely megfelelő iparágra, ha azt látná, ha azt tudná, hogy az kellő elbánásban, kellő ellátásban részesül; ha nem tudná, ha nem tapasztalná, hogy az inas gyermek sok esetben, éveken át, csupán a legalsóbbrendű cseléd szerepét tölti be, anélkül hogy mesterségében — a szerződéses idő alatt — kellő kiképzést nyerhetett volna. E kettős irányú negatív eredmény hovatovább inas-hiányra, ezáltal a kisipar veszedelmére vezet. Megfelelő képzett kisiparos: képzett növendék nélkül, talpra állítani szándékolt kisiparképzett mestere s a kisipar felvirágzása el sem képzelhető.

Az ország különböző vidékein pezsgő életet mutató ipar kamarák, ipartestületek,

Chrisosthom páter szobájába vonult s áhitatosan imádkozni kezdett. Már alkonyatra tért az idő s ő még mindig imazsámolyán térdelt. Képzletében megújult egy-egy homályos kép: egy kis kék ruhás szőke lányt látott egy picike kis virágos kertben, szorgalmasan kézimunkált, majd saját magát látta félszeg mozdulattal, tekintettel, amint két szál buzavirágot átnyújtott — a kis lány kedvenc virágait s azután egy kótalapot, a melyen saját szerzeményü dala volt:

„Buza virág, buza kalász, sohasem nőtt egy száron,
Kökényszemű szőke kislány nem lehetsz a párom,
Buza közül kitépik a buzavirág szálát,
Hej galambom, ha más vesz el, sirba visz a bánat“.

Álmodozásából föleszmélve, hideg komolysággal vette fontolóra helyzetét: válasszonnia kellett a leánynak, mint egyedüli, a kinek kötelessége a kétségbeesett lelket megvigasztalni s életkedvet önteni a már-már másvilágot kereső lény csüggedt lelkébe.

Egy szenvedő Madonna arcot ábrázoló képet vett elő imakönyvből s átszellemült arccal, hivatásának teljes tudatában a szentkép fehér oldalára ezt írta:

— Gyermekem! A legnagyobb szenvedések közepette sem szabad elcsüggednie, élni kötelessége; ha nincs is öröme az életben. Legyen jó és vallásos, bízzék Istenben, ki megvigasztalja minden szenvedésében. A Mindenható legyen irgalmas mindnyájunknak, Páter Chrisosthom.

ipari társadalmi rétegek régebben látják-e bajt s igyekeznek megfelelő intézkedésekkel, még helyesebben megfelelő intézmények létrehozásával hazánk kisipari katasztrófiája elé gátat emelni.

A fent említett társadalmi rétegek egyezően megállapodtak abban a felfogásban s e felfogás teljes mértékben helyesli a kormány is, hogy az ipar specialiter a kisipar felvirágoztatására majdnem egyedüli, de mindenestre a legalkalmasabb eszköz az iparos iskolák s az iparos iskolákkal kapcsolatos inas-internátusok.

A fővárosnak a kulturügyek iránt általában nagy érdeklődést mutató vezetősége alig, hogy a fentebb vázolt igazságra eljutott, az inas-internátust nyomban létesítette.

Hasonló vagy tán még szervezettebb alapon inas-internátust létesített Thék Endre budapesti nagy iparos Orosházán; korábban szervezett inas-internátusok vannak, Szegeden Körösi és hazánk több városában.

Ilyennek létesítése után vágyódik a debreceni iparos társadalom. S e vágyódást kell valóra váltani, vagy legalább is megindítani azoknak a testületeknek városi tanács, iparkamára, ipartestület, ipariskolai felügyelő bizottság, melyeknek az iparosképzés emelése iránt tett eddigi szeretetteljes közreműködése eddig is azt célozta, hogy az iparos nevelés minél magasabb nivóra állíttassék.

Ha az iparos-iskola a teoretikum dolgában képes megadni azt, ami a művelt iparos ifjunak elméleti képzésére az iskolában megadható, ha az ipariskola mellé csatolt internátus a művelt szülőt arra a belátásra vezérelheti, hogy ez internátusban, esetleg az internátus mellé csatolt műhelyekben gondozása miben sem különbözik a családi neveléstől és gondozástól, sőt amál még sok esetben különb is lehet: akkor szívesen adja gyermekét az iparos pályára s az iparunk jövője iránt óvó félelemmel s előrelátó szeretettel munkáló tényezők ez inas-internátusokkal biztosítják a jövő művelt iparosságát s általa az ipar magas színvonalát.

Ez az előrelátható eredmény pedig elegendő arra, hogy e kérdéssel komolyan foglalkozzunk és azt mihamar dűlőre juttassuk.

Igy fogta ezt fel, az iparosiskolák felügyelő bizottsága, midőn az inas-internátusok tanulmányozára három tagját kiküldötte. Kiváncsian várjuk a küldöttség eljárásáról szóló beszámolót.

Halálra vagdalt orvos.

Bosszu az árverésért.

Szabadkáról jelentik, hogy megrendítő gyilkosság történt a bács megyei Borvez községben. Egy odaváló gazdaember fejszével támadt a község orvosára s a szerencsétlen embert halálra sebezte.

Kohn Ármin dr. borvezi községi orvosnak régóta adósa volt Sztojevics Mladen gazdaember. Az orvos évekig várt az adósságra s gyakran felszólította Stojsicsot, hogy fizessen, de ez egyre halogatta a dolgot s nem törődött az orvos figyelmeztetésével.

Kohn Ármin végre megsokalta a várakozást, bepörölte a gazdát s mivel még ekkor sem fizetett, kitűzette ellene az árverést. Tegnapra volt kitűzve az árverés napja s mivel Stojsics nem tudott fizetni, a házát elárverezték a feje felül.

Rettenetes módon elkészerítette ez a dolog Stojsics Mladent. Amikor a dob megperdült a házában, elkészeredetten mondta övének:

— Megértem hát azt a szégyent is, de elpusztítom ezt a könyörtelen orvost!

Fenyegetésével nem sokat törődtek, mert különben jámbor embernek ismerték Stojsics Mladent. Ma reggel azután Stojsics tényleg beváltotta fenyegetését. — Egész éjjel ivott s reggel fejszével állított be dr. Kohn Ármin házába.

— Eljöttem megfizetni, doktor ur! — mondotta a szobából kilépő orvosnak s a következő pillanatban a hatalmas fejszével febebeütötte az orvost, aki eszméletlenül v rbe borulva esett a földre.

A szerencsétlen orvos fején olyan hatalmas sebet ütött a fejsze, hogy minden pillanatban várják a halálát. A gyilkos gazdát letartóztatta a csendőrség.

A vízvezeték pályázói.

Felbontották az ajánlatokat.

Ma járt le Debrecen város vízvezeték munkálataira hirdetett pályázat, amelynek eredménye a pályázók számát tekintve, kielégítőnek mondható. A város a következő munkálatokra hirdetett versenytárgyalást: I. csoport földalatti betonépítési munkák, II. csoport magas építési munkák, III. csoport a szivattyu-telep gépészei berendezése, a IV. csoport az öntöttvas csövek szállítása, a V. csoport vízvezeték szerelvények szállítása, a VI. csoport szerelési munkák, a VII. csoport: a víztorony vaslemez medencéjének szállítása és szerelése, a VIII. csoport: telefon és villamosjelző berendezés, a IX. csoport: vízmérők szállítása, a X. csoport házicsatlakozások és magánvezetékek létesítése, a XI. csoport vasbeton víztorony.

E pályázatra összesen huszonhat pályázó jelentkezett. Délután három órakor hívta össze Kovács József polgármester a vízvezeték bizottságot, ahol a pályázatokat felbontották. Az ülésen jelen voltak a tanács képviselőin kívül a pályázó cégek képviselői is.

A versenytárgyalásra a következő cégek tettek ajánlatokat:

1. Schinzel Ede Pozsony IX. munkacsoportra 121500 korona,
2. Magyar Fém és Lámpaárugyár részvénytársaság Budapest IX. csoportra 124450 korona,

3. Dekkert és Homolka VIII. csoportra 49796 korona,

4. Szab. Osztrák-Magyar Államvasut részvénytársaság saját egységárai és feltételei szerint pályázott,

5. Magyar Siemens és Schukkert művek részvénytársaság III. csoportra 34553 korona 30 fillér,

6. Tóth István Debrecen II. csoportra 209421 korona 02 fillér,

7. Ganz és Társa III. csoportra 24194 korona 70 fillér,

8. Nagymagyaralföldi építő részvénytársaság Debrecen I. csoportra 56348.86 korona, II. csoportra 200762.05 korona,

9. Vízmérő és fémárugyár részvénytársaság IX. csoportra 125490 korona.

10. Stegmüller Árpád Debrecen II. csoportra 226425 korona,
11. Budapesti szivattyu és gépgyár részvénytársaság Budapest a III. csoportra 23700 korona 50 fillér, V. csoportra 95142 korona 01 fillér.

12. Ulrich B. J. Budapest a IV. munkacsoportra 534307 korona 39 fillér, az V. csoportra 89371 korona 10 fillér.

13. Körner Vilmos és társa Budapest az V. munkacsoportra 95253 korona,

14. A Vízellátási és szennyvíz levezetési vállalat részvénytársaság Budapest az I. csoportra 65666.21, a II. csoportra 202378.28, a III. csoportra 44163.56, a IV. csoportra 649222.31, az V. csoportra 83942.46, a VI. csoportra 191765.41, a VII. csoportra 34967 kor. 82 fill., a VIII. csoportra 33396.46, a IX. csoportra 147413.10, a X. csoportra 446833 kor. 09 fill., az I—X. csoportra tehát összesen 1899478 korona 60 fillér, amelyből másfél százalék engedményt ad.

15. Teudloff K. és Dietrich T. Budapest az 5. csoportra 89634.55 korona,

16. Kern Róbert Budapest a IV. csoportra 534307.39 korona,

17. Világítási és Vízmű Részvénytársaság Budapest I. csoportra 57332.31, II. csoportra 181132.99, III. csoportra 35896.90, a IV. csoportra 57897.24, az V. csoportra

92933.08, a VI. csoportra 232580.15 korona, az I—VI. csoportra tehát 901891.37, a VII. csoportra 28011.70, a VIII. csoportra 31704 korona 69 fillér, a IX. csoportra 145215.50, a X. csoportra 363602.23, a XI. csoportra 104493.22 korona,

18. Magyar Benoidgáz Részvénytársaság Budapest az V. csoportra 95615.37, a VI. csoportra 232834.50, a IX. csoportra 135500, a X. csoportra 455828.70, összesen 919778 korona.

19. Bernstein és Káldor és Becsey Budapest I. csoportra 50077.12, a II. csoportra 201348.56, a III. csoportra 27810, a IV. csoportra 580638.74, az V. csoportra 86172.70, a VI. csoportra 300585.60, a VII. csoportra 35927.85, a VIII. csoportra 32334.75, a IX. csoportra 1321335, a X. csoportra 353702.10, összesen egy millió 800932.42. korona. Ha az egész munkát megnyeri, 4 százalék, ha a IV—X. csoportot, másfél százalék kedvezményt ad.

20. Szikszay Géza Debrecen az V. csoportra 75866.53 korona.

21. Telefongyár Részvénytársaság Budapest a VIII. csoportra 41846.70, a IX. csoportra 136220 korona,

22. Knuth Károly Budapest a III. csoportra 26151.41, a IV. csoportra 518524.30, az V. csoportra 80905.74, a VI. csoportra 78210.26, a VII. csoportra 25526.70, a VIII. csoportra 24167, a IX. csoportra 64825, a X. csoportra 362659.86, összesen 1.381.970.48 korona,

23. Gábor Ignác Budapest az I. csoportra 51756.69, az V. csoportra 100798.20, a VI csoportra 363174.57, a X. csoportra 579512.30, összesen 1,095,241.76 korona,

24. Fried és Adorján Budapest az I. csoportra 78150.32, a II. csoportra 39455.32, a III. csoportra 27642.40, a IV. csoportra 577407.46, az V. csoportra 97753.15, VI. csoportra 280295.72, a VII. és XI. csoportra 83205, a VIII. csoportra 51332.70, a IX. csoportra 133465.50, a X. csoportra 528486.90, összesen 1,888,247.57 korona,

25. Bründl János Budapest az I. csoportra 41567.94, a II. csoportra 233010.90, a III. csoportra 40174, a IV. csoportra 569077 korona, 04 fillér, az V. csoportra 99944.60, a VI. csoportra 303410.15, a VII. csoportra 32568.70, a VIII. csoportra 39838, a IX. csoportra 138100, a X. csoportra 448355.65, együtt 1,946,047 korona.

26. Lefében Ágost Budapest az I. csoportra 69091.28, a II. csoportra 233605.11, a III. csoportra 26240, a IV. csoportra 556113 korona81 fillér, az V. csoportra 46777.30, a VI. csoportra 272008.95, a VII. csoportra 32997.10, a VIII. csoportra 50006, a IX. csoportra 114960, a X. csoportra 457609.50, összesen 1,659,409.05 korona.

Az ajánlatokról, amelyek közül csupán a szab. osztrák-magyar államvasut társaság pályázata, mint a feltételeknek meg nem felelő, volt érvénytelen, jegyzőkönyvet vettek fel s az ajánlatokat kiadták a számvevői és mérnöki hivataloknak a szükséges átszámítások végett. Az átszámítás hosszabb időt vesz igénybe és így döntés csak a jövő hónapban lesz.

Színház és művészet.

— Javítások a színháznál. A városi tanács mai ülésén kimondta, hogy a színház szinpadát, amelynek deszkázata több helyen életveszélyesen rossz és korhadt, kijavítja s hogy a ruhatárnál tervezett külön kijáró ajtókat megcsináltatja.

Fedák Sári Newyorkban. Budapesti tudósítónk táviratozza, hogy Fedák Sári megkötötte Amberg Gusztáv newyorki szinigazgatóval azt a szerződést, amely szerint a jövő év januárjában és februárjában Newyorkban köteles játszani. A szerződést ma irták alá. E szerint Fedák Sári maga választhatja a darabokat s előbb német nyelven fogja szórakoztatni a newyorki közönséget, azután pedig angolul. A művésznek fizetése az első harminc este harmincezer márka, később ennél is több, azonkívül: két első osztályú vasuti és hajójegy New-Yorkig s vissza, három szoba a

Waldorf-Astoria-Hotelben, teljes ellátás, világitás, mosás és egész napi használatra egy automobil. És mindezek tetejébe arra fogadkozott Amberg, hogy a newyorki kikötőben százezer magyar fogja várni Fedákot és muzsikaszóval kíséri a városba. Fedák Sári márciusban tér vissza Budapestre és attól kezdve megint a Király-színházban játszik. — Másik érdekes színház-esemény, hogy *Petrás* Sári, aki az elmúlt szezonban Berlinben játszott, visszaszerződött a Király-színházba és legközelebb már föl is lép a *Leányvásár* című új operett egyik fő női szerepében.

Pilóta lett egy budapesti urileány.

A bécsújhelyi repülőiskola női növendéke.

A budapesti úri társaságoknak igen érdekes traccs-témájuk van. *Steinschneider Lili*, *Steinschneider Berthold* gyárigazgatónak leánya otthagya virágos leányszobáját és *pilóta lett, Ausztria-Magyarországban az első női pilóta* s Bécsújhelybe költözött, hogy ott az oklevelet megszerezze.

Steinschneider Berthold tekintélyes budapesti gyáros és éppen most alapította a Magyar Szörüzem és Lószőrfontógyár Részvénytársaságot, amelynek szintén vezérigazgatója lett. A nyugodt, boldog családi életet élő gyárost az elmúlt télen egy napon azzal lepte meg *Lili* leánya, hogy amikor sétára indultak, a kapu előtt váró automobilban a soffőr helyére ült s mikor szülei korholva szólaltak rá: „*Lili, mit csinálsz?*” — nevetve húzta ki zsebéből a rendőrségtől *Steinschneider Lili* nevére kiállított soffőr-igazolványt, amely igazolta, hogy 1911. január 14-én *Steinschneider Lili* a gépkocsivezetői vizsgát letette s így hajtási jogosítványt nyert.

Az elámult szülők végig sem olvashatták az iratot, a tizenkilenc éves *Lili* már végigsiklott velük az utcákon. Az történt, hogy *Steinschneider Lili* a női szabótermék látogatása helyett, heteken át egy garageba sietett és megtanulta a gépkocsi-kezelést. Mikor így a megváltozhatlanba szüleit belenyugtatta és bizonyította nekik, hogy bármely soffőrrel kiállja a versenyt, egy nap azzal állott apja elé: —

— Papa, adj nekem hater koronát.

— Majd kapsz hat gombot.

— Ne tréfálj, papa, ez komoly dolog, nekem hater koronára van szükségem.

— Minek kell neked hater korona?

— Én nem mulatságra tanultam meg soffőrizni, hanem pilóta leszek. Te mondtad mindig, hogy mindenkinek kell valami munkát tudni, a mivel a kenyerét megkeresheti. Pilóta leszek.

A kétségbeesett apa előbb boszankodva, majd kérlelve próbálta még lebeszélni a tervről leányát, de ez hajthatatlan maradt: s kijelentette, hogy ha szülei nem egyeznek be, bármennyire is fájna ez neki, mégis el fog menni Bécsújhelyre az aviatikai tanfolyamra. Az ékszerait fogja eladni.

Közbejött azután, hogy *Steinschneider Lili* súlyosan megbetegedett. Vörhenyt kapott s a levegő helyett, amelyben repülni vágyott, hetekig élet-halál közt lebegett. Mialatt szülei aggóva virrasztottak mellette, az volt a reménységük, hogy a nagy betegség kiveri leányuk fejéből a veszélyes tervet. A fiatal leány azonban, a mint fölépült, újból és minden energiájával kijelentette, hogy meg fog tanulni repülni.

Szüleinek minden kérése hábavalóank

bizonyult, s ezek kénytelenek voltak beletörödni, hogy leányuk a múlt hét elején Bécsújhelybe utazzék. Mostanig guruló-próbákat végzett, s ma jött tőle a hír, hogy néhány méternyire már a levegőben volt, s hiszi, hogy néhány hét múlva megkapja a pilóta-diplomát. Ő lenne az első osztrák-magyar női pilóta.

Ötvenkét százalékos pótdadó.

Debrecen város jövő évi költségvetése.

Ma terjesztette be *Kondor Kálmán* főszámvéveő-helyettes Debrecen város jövő évi szükségleteiről és azok fedezetéről szóló előirányzatot, amelynek lényege az, hogy a főszámvéveő helyettes a szükségletek fedezésére a jövedelmeken felül *52 és fél százalék pótdadót* javasol.

A főszámvéveő helyettesnek erre vonatkozó jelentése a következő:

3311—1911. szvsz.

Tekintetes Tanács.

Az 1912. évi városi háztartásra, valamint a házipénztár kezelése alatt álló és tulajdonát képező alapítványokra vonatkozó költségvetési javaslatokat az 1886. évi XXI. törvény-cikk 17. szakasza értelmében tisztelettel be-terjesztem.

Javaslatba hozok a házi pénztárnál

I. Rendes bevétel K 3155543.34

II. Rendkívüli bevétel K 438700.—

Összesen: K 3594243.34

Ezen bevétellel szemben

I. Rendes kiadás K 3748989.33

II. Rendkívüli kiadás K 584108.46

Összesen: K 4333097.79

Tehát a bevétel és kiadás között mutatkozó *738854 korona 45 fillér hiány* az 1406000 korona állami egynyes adó *52 és fél százalékában* nyer fedezetet.

Az 1911. és 1912. évi költségelőirányzat közötti eltérést a csatolt mellékletek igazolják. Az 1912. évben nevezetesen nagyobb építkezések lesznek s ezek költségei, úgy mint a Szikszay-tábornoki házak, közközházi és katonai barakok, csatornázás, vízvezeték tsb. építésével járó kiadások, tisztviselők s alkalmazottak új javadalmazása stb. költségei.

Ezen nagyobb kiadások csökkentésére szolgálna a Hortobágy rég vajudó hasznosításának keresztül vitele. Javasolom tehát, hogy mondja ki a közgyűlés.

1. hogy az egyes kiadások alrovatainál az átruházást engedélyezi;

2. hogy a megállapítandó községi adó után késedelmes fizetés esetén a m. kir. belügyminiszter 177416—1910. III. b. szám alatt engedélyezett kamat szedessék.

Debrecen, 1911. augusztus 23.

Kondor Kálmán,
főszámvéveő-helyettes.

A jelentés indokolása megmutatja azokat a szükségleteket, amelyek miatt a pótdadó százaléka emelkedni fog. Ezek a szükségletek pedig mind olyanok, amelyek a közgyűlés által megszavazott beruházások és kiadások fővétele által áloítottak elő s amelyek elől kitérni nem is lehet. Így az emelkedésnek oka az, hogy ebben az évben *három millió korona függő kölcsön annuitásáról* kellett gondoskodni, a ami egymagában 120000 koronát tesz ki, a tisztviselők fizetésének különbözete, amelyet a törvényhatósági bizottság ez év júliusától kezdve utalványozott, 162770 koronára rug. Ezenkívül már most be kellett állítani az 1912. évi költségvetésbe egy millió korona jövőre felveendő újabb függő kölcsön amortizációs részlete fejében 46600 koronát, mert elkerülhetetlen lesz, hogy a város a rohamosan jelentkező kiadások fedezetéről másként, mint függőkölcsönnel gondoskodhasson, hacsak — ami az így eddigi menetéből következtetve kizárt dolog a konverziós kölcsönt föl nem veszi.

Az itt felsorolt kiadási összegek is 330000 koronára rugnak, ha ezekhez hozzászámítjuk a még jelentkező kiadás emelkedéseket megkapjuk azt a 21 százalék pótdadó többletet, amellyel a költségvetés most emelkedett 32.5

százalékról 52.5 százalékra. Azért írjuk, hogy 21 százalékkal emelkedett a pótdadó, mert *Kondor Kálmán* főszámvéveő-helyettesnek, aki a számvéveőséggel együtt a költségvetés összeállításában igen szép és szakszerű jó munkát végzett, sikerült a pótdadó tavaszi összegét egy percenttel leszállítani, úgy, hogy a most felsorolt s egyszerre fölmerült kiadások nem jelentkeznek, a pótdadó 31.5 százalékra szállott volna le.

Természetes, hogy ez a megállapítás még nem végleges, bár a költségvetés általánosságban reálisnak látszik. A tanács ugyanis, amely érdemben nem tárgyalta ezt az ügyet, a költségvetést előbb a felügyelő bizottságnak, a gazdasági bizottságnak és a jog- és pénzügyi bizottságnak adta ki, amelyek legközelebb már tárgyalni fogják, hogy a költségvetést az őszi közgyűlésen letárgyalhassák.

Az új koalíció szétbomlik.

A ceglédiküldöttség Kossuthnál

Izgalmak a Ház folyosóján.

Az obstrukciós pártok közé egyre erősebben verik bele az éket azok az ellentétek, amelyek a választójogi reform dolgában kezdettől fogva főnállott közöttük. *Kossuth* Ferencnek mindjárt hazatérésekor tett nyilatkozata, hogy most a véderővitáról van szó és hogy ő a véderővitába nem akar más kérdést beledobni, — megütközést keltett *Justh*éknál, ma pedig olyan dolog történt, amely még inkább kitágította a *Kossuth* és *Justh* közötti szakadékot.

Budapesti tudósítónk táviratozza, hogy a ceglédiek küldöttsége ma tisztelt *Kossuth* Ferencnél a képviselőházban, *Kondor* Bernát szociáldemokrata vezetésével s átadta neki a ceglédj népgyűlés határozatát, amely elítéli a véderőreformot, helyesli az obstrukciót és követeli az általános titkos választójogot. A küldöttség szóoka kérte *Kossuth*ot, hogy terjessze a kérvényt a Ház elé.

Kossuth Ferenc hangsúlyozta válaszában, hogy ő már miniszter korában is követelte az általános választójogot, majd a következőket jelentette ki:

— A kérvényt, mint ceglédi képviselő, átveszem és benyújtom. Ha a kérvényre a választójogra vonatkozólag ugyanaz van, ami az én programomban van, t. i. *a magyarság szupremáciájának megvédése*, akkor szívesen nyujtom be, *ellenkező esetben hozzáfogom fűzni megjegyzéseimet.*

A küldöttséget meglepte a válasz, amelyre *Kondor* Bernát megjegyezte:

— *Ez lehetetlen Kegyelmes Uram.* Ha a magyar szupremácia követelése kompromittálva van azok részéről, akik a választójog ellenségei, mi nem kockáztatjuk ennek, hangoztatásával, hogy aztán ránk is azt mondják, hogy mi sem akarjuk a választójogot.

Kossuth Ferenc: Nekem megvan az én választójogi tervezetem, amelyben a magyarság szupremáciáját fenn lehet tartani. — *Én azonban ezen Lueger-féle választójoghoz nem járulok hozzá.*

A jelenlevő *Kossuth*-párti képviselők zajosán éljenezték *Kossuth* Ferencet, a küldöttség azonban nem volt megelégedve a válasszal és izgatott szóváltás fejlődött ki egyrészt a küldöttség tagjai, másrészt *Tóth* János, *Kovács* Kálmán és *Baross* János képviselők között, vitatkozásnak az lett a vége, hogy *Kossuth* *laképnel hagyta a küldöttséget.*

Az eset nagy elkeseredést keltett a *Justh*-párti képviselők körében s különösen *Justh* Gyulát annyira megharagította, hogy kijelen-

tette, hogy most már *Ceglédre is elmegy gyűlésezni*. Politikai körökben ezek után nagy érdeklődéssel várják az obstrukciós pártok közti harmónia további fejleményeit.

A vidám képbizományos válópöri örömei.

Adler László bünpöre.

Debrecenben csaknem minden évben megfordul, most néhány hónapja is itt volt Adler László műkereskedő, akit a budapesti rendőrségen többen följelentettek, köztük Sándor Antal festő is, sikkasztás miatt. A festő meg a műkereskedő két kép körül különböztek össze. A festő azt állítja, hogy Adlernek bizományba adta a képeket, s az ertük járó pénzt máig sem látta. Adler ezzel szemben kedélyesen fogja fel a dolgot, mint azt a budapesti büntető járásbíróság mai tárgyalásán lefolyt következő jelenet is bizonyítja:

— A képeket megvettem s csak fizetni nem tudok.

— Akkor adja vissza a festményeket — figyelmezteti Baló dr. bíró.

— Azokat eladtam s ehhez nekem jogom volt, mert megvettem s így az enyéim voltak.

— De látja, ezért vádolják a sikkasztással.

— Oh, bíró ur — feleli erre Adler — még lesz egy párszor szerencsém. (Derültség.)

— Mihez?

— Bíró urhoz. Engem ugyanis most egymásután jelentenek fel csalás, lapás, rablás, még rablógyilkosság miatt is.

— És ezt ilyen vigan mondja?

— Mit tegyek? Válok a feleségemtől s mindezt szeretve tisztelt kedves nőm öngyűségének köszönöm. (Nagy derülttség.)

— A mai esetet is?

— Igen. Mindenkit megkér, hogy följelentsenek, az én — szeretve tisztelt kedves nőm öngyűsége...

— Még tart a derülttség, mikor egy másik panaszt vesz elő abíró. Wertheimer Károly pénzt adott Adlernek, hogy vegyen részére egy képet Pogány Ferencről.

— Meg is vettem — mondja a vádlott.

— És hol van?

— A lakásomon, még ma átadom.

Ez az ügy hamarosan rendbe jött így, de a másik, Sándor-féle panasz dolgában tanuk kihallgatására lesz szükség. A panaszos annak bizonyítására, hogy Adler László a festőktől nem megvenni, hanem bizományba venni szokta a képeket, kihallgatni kérte Kalivoda Kata, Szacsavay és Pogány Ferenc festőket.

A bíró ezek kihallgatása végett elhagyta a tárgyalást.

Egyház és iskola.

— **A presbiterium ülése.** A debreceni református egyház augusztus hó 26-án szombaton délután 3 órakor az egyház tanács-termében presbiteri gyűlést tart, melynek tárgyai közül ezek a fontosabbak: Esperes levele Baltazár Dezső dr. püspöknek az egyház lelkészévé történt megválasztása tárgyában. — A Varga-utcai és Hatvan-utcai körzetbe egy-egy igazgató-tanító választása. — A gazdasági bizottság végzése a nagytemplom elejére néhai Steinfeld Antal által tett alaphól világító villamos óra előállítására tárgyában. Szele György iskolaszéki elnök jelentése a tandíjkárpótlás ügyében elért eredményről.

Szélhámos debreceni rajzoló.

Csalás távirati uton.

Furfongos módon akarta a napokban becsapni Czvelber Emil műszaki rajzoló Molnár Istvánt, a Nagymagyaralföldi-bank részvénytársaság építkezési és műszaki osztályának vezetőjét.

Czvelber, aki a *Fenyőházi* álnevet is használta, e hó 21-én 85 koronát sikaksztott Molnártól, aki a pénzt azzal bizta rá, hogy abból fizetéseket teljesítsen.

Czvelber-Fenyőházi azonban nem tett eleget a megbízásnak, hanem a pénzt zsebrevágva eltávozott és többé nem is jelentkezett a munkaadójánál. Molnár erre rendőrségre ment és följelentette a sikkasztó rajzólót, akit azonban sehol sem találtak meg Debrecenben.

Ma azután újabb meglepetés érte Molnár István igazgatót. Levelet kapott az egyik helybeli banktól, ahol folyó számlája volt, hogy számláját, 1500 koronával megterhelték, mert saját távirati rendelkezésére 1500 koronát tegnap Budapestre küldtek. Molnár István igazgató, aki egyáltalán nem volt a napokban a fővárosban és pénzt sem vett fel számlájára, rosszat sejtett s a rendőrségre sietett, ahol bejelentette az esetet.

A följelentést követő nyomozás során azután a debreceni rendőrség kiderítette a következőket:

Czvelber Emil a 85 korona elsikkasztása után fölment az illető bankhoz, ahol az igazgatónak folyószámlája volt s ott felmutatva Molnár István igazgató feleségének egy levelét megkérte a bankot, hogy *Molnár István Budapestre Lijon-szálló 10.* címre küldjenek el 1500 koronát, mert Molnár István igazgató most ott tartózkodik. A banknál azt válaszolták, hogy a pénzt azonnal elküldik, ha Molnár István a fővárosból táviratot küld. E válasza Czvelber a sikaksztott 85 koronából felutazott Budapestre, a Lijon-szállóból Molnár István nevében táviratot küldött a banknak, amely erre az 1500 koronát a lemondott címre azonnal el is küldte.

A debreceni rendőrség azonnal megtáviratozta az ügyet a fővárosi rendőrségnek s kérte, hogy Czvelber Fenyőházi Emilt tartóztassa le. A távirat még idejekorán érkezett a fővárosi rendőrségre, amely ma délután meg találta Czvelbert, amint éppen a bankjegyeket olvasgatta. Ma este megérkezett a távirat, hogy már *le is tartóztatták* a szélhámos fiatal építési rajzólót, mielőtt az 1500 koronát elkölthette volna.

A fővárosi rendőrség Czvelbert a pénzzel együtt holnap szállítja Debrecenbe.

HIREK.

— **A pénzügyminiszter és az új pénzügyi palota.** A pénzügyminiszter ma leiratban értesítette Debrecen város tanácsát, hogy a pénzügyi palota helyéül kijelölt s átengedni tervezett Kossuth-utcai telkekért a megjelölt árat a négyzetötenként 600 koronát nem adja meg, hanem csak ötszáz koronát. Egyben kijelentette, hogy nem kötheti le magát a miniszterium ara, hogy négy é valatt a pénzügyigazgatóság mai helyét átengedheti. A leiratot a tanács áttette a jog és pénzügyi bizottsághoz, amely azt még olyan időben fogja tárgyalni, hogy az a jövő hó első napjaiban tartandó rendkívüli közgyűlés elé kerüljön.

— **A városi érdekek ellen.** A belügyminiszter ma rendeletben értesítette Debrecen város tanácsát, hogy a közművek létesítésére hirtetett pályázatoknál különös figyelemmel kell lennie a hazai gyárak és vállalatok ajánlataira, amelyeket a legmesszebb menő mértékben, még drágább ajánlat esetére is előnyben kell részesíteni. Debrecen város tanácsa ma foglalkozott ezzel a leirattal s az ellen kifogásokat tesz, mert ez rendkívül erősen érinti Debrecen város érdekeit. A város ugyanis tudvalevően igen sok s nagy összegű közműveket létesít. Igen sok gyártmányra pedig a gyárak kartelben vannak, így például a vízvezeték vascsövekre is. A kartel pedig kizárva az egészséges konkurenciát, a hazai gyárak maguk szabják meg a horribilis árakat, amelyeket azután a városok kénytelenek elfogadni. Ha pedig megengedik a konkurenciának csak a lehetőségét is, a kartel kénytelen lesz engedni. Az ügyet különben a jog és pénzügyi bizottság elé viszik.

latok ajánlataira, amelyeket a legmesszebb menő mértékben, még drágább ajánlat esetére is előnyben kell részesíteni. Debrecen város tanácsa ma foglalkozott ezzel a leirattal s az ellen kifogásokat tesz, mert ez rendkívül erősen érinti Debrecen város érdekeit. A város ugyanis tudvalevően igen sok s nagy összegű közműveket létesít. Igen sok gyártmányra pedig a gyárak kartelben vannak, így például a vízvezeték vascsövekre is. A kartel pedig kizárva az egészséges konkurenciát, a hazai gyárak maguk szabják meg a horribilis árakat, amelyeket azután a városok kénytelenek elfogadni. Ha pedig megengedik a konkurenciának csak a lehetőségét is, a kartel kénytelen lesz engedni. Az ügyet különben a jog és pénzügyi bizottság elé viszik.

— **Az izraelita istentiszteletek.** Az izraelita hitközség előjárósága értesíti a tagokat, hogy a Deák Ferenc-utcai templomban az istentiszteletek további rendelkezésig a következő időben fog kezdődni: Péntek este fél 7 órakor, szombaton délelőtt 9 órakor, délután fél 5 órakor, köznapokon reggel negyed 7 órakor, este 7 órakor.

— **A koleragyanus művész.** Az aradi színház hárfaművésznőjét, Löwy Zsenit és anyját, a kik Triesztből érkeztek, az aradi állomáson megfigyelés alá akarták helyezni, minthogy koleragyanus vidékeken jártak. Az állomáson szem elől tévesztették a két utast és csak másnap helyezték orvosi vizsgálat alá a szomszédos Kovaszincon.

— **Debreceni aviatikusok.** Orbán János és Juhász Béla kereskedőségét saját találmányu repülőgépet szerkesztettek, amelynek minden részletét ők maguk konstruálták és készítették el. A repülőgép 7.20 méter széles, 5.60 méter hosszú, fedélterülete 15 négyzetméter, súlyát a kormányossal együtt 200 kilóra tervezték. A repülőgép szerkezete már teljesen készen van, a szereléssel is készen vannak, de a két törekvő fiatalembernek nincsen pénze a motor beszerzésére. Azt kérték tehát a tanácstól, hogy vizsgál-tassa meg a gépüket szakértőkkel s valami segélylyel támogassa őket egy negyven lóerejű motor megvétele érdekében. A tanács ma foglalkozott ezzel a kérdéssel, de azt nem találta teljesíthetőnek, mert szakértője nincsen, ilyen segélyezésre pedig pénz nem áll rendelkezésre. Mindenesetre kár azonban, hogy a két ambiciózus fiatalember nem találta meg a kellő támogatást, hogy a repülőkísérleteket is mielőbb megkezdheték volna. Valószínű azonban, hogy társadalmi uton megfogják találni a kellő segélyezést.

— **Toselliné emlékiratai.** Münchenből táviratozzák: Tosellinének az emlékiratai, a melyek tudvalevőleg szeptember végén fognak megjelenni, nem az eredetileg tervezett, hanem lényegesen szelidített tartalommal fognak napvilágot látni. A II. Vilmos császárról és környezetéről szóló fejezetet teljesen törölték. Törölték továbbá az emlékiratnak a császára és környezetére vonatkozó megjegyzéseit és azokat a részeket, a melyek Ferenc József királyra és az osztrákai udvarhoz való viszonyára vonatkoznak. A mű egyidejűleg fog francia, angol és német nyelven megjelenni.

— **Öngyilkosság a fogházban.** Lugosról jelentik: Még májusban történt, hogy Csureszku Mária kládovai fiatal menyecske öszszetűzött az édesapja szeretőjével, Birzán Zsófiával. Csureszku Mária egy hatalmas konyhakéssel támadt Birzán Zsófiára és vagy negyven szurással megölte. A gyilkos nő emberöléssel vádolva lett a lugosi kir. ügyészség foglya. Csureszku Mária engedelmessé fogly volt és megtörtén várta a vizsgálat lassu lefolyását és a végtárgyalást. — Tegnap reggel fél hat órakor nyugodtan állott be fogolytársnői közé, hogy a napi sétát végezze. Keresztes Mihály fogházör vezetője a rabokat. A második emeletet járták, a

midőn kivált a csoportból Csureszku Mária és hirtelen átvette magát a korláton. A börtönőr nem tudta megakadályozni az öngyilkosságot. A börtönőrök azonnal orvost kerítettek, aki megállapította, hogy a szerencsétlen súlyos belső sérüléseket, májrepedést szenvedett. Csodálatos, hogy külsőleg gnyoma sem volt az esésnek. Az önitelkező fogolynőt már nem lehetett eszméletre téríteni és hosszas agónia után délelőtt fél tíz órakor meghalt. Az ügyesség szigorú vizsgálatot indít és különösen a szerencsétlen kezű porkoláb van bajban, akinek ez már a második esete. Két év előtt felakasztotta magát egy rab, aki az őrizetére volt bízva.

— **A vágóhídi nyílt árok.** Györffy Gyula törvényhatósági bizottsági tag és több társa bejelentette a tanácsnak, hogy a vágóhídi szennyvizek nyílt árokban folynak végig messze területeken s rettenetes büzt terjesztenek, ami az ott épült tanyákra, de a távolabbi területekre is közegészségügyi szempontból nagyon veszélyes. Kérték tehát, hogy mintegy 250 méter hosszúságban a város boltoztassa be az árkot. A főmérnök és főorvos meg is vizsgálta a dolgot és úgy találta, hogy az valóban közegészségügyellenes. Ma került ez az ügy a tanácsülés elé, amely azonban a kérést nem teljesítette, mert az erre szükséges 550 korona költség rendelkezésére nem áll. A tanácsi tárgyalás során különben megállapítást nyert, hogy az árok közelében alig van három-négy tanya. az sem egészen közvetlen közelben, másrészt a vágóhidnak már folyamatosan levő kibővítési munkálatainak keretében erről már gondoskodás történik s arra költséget is vettek fel, tehát a beboltozás dolga is elintézését nyer.

— **Karlsbadból** vettük a következő sorokat: A „Hétfői Lapok“ f. hó 21-iki számában egy cikk jelent meg, mely szerint Karlsbadban kitört a kolera és már sok áldozatot követelt. A fürdőintézőség és orvosok többségének fáradozása ellenére, hogy az epidémia fellépte eltussoltassék — így szól tovább a cikk — nem lehetett megakadályozni, hogy a fürdővendégek szökésszerűleg a fürdőt elhagyják. Ez a valótlan hír hivatalosan már meg lett cáfolva. Mégis nehéz meg nem lepődni azon, hogy egy tekintélyes lap ilyen hírt leközöl, amely pedig, Istennek hála, minden támpontot nélkülöz. Az egészségi viszonyok Karlsbadban a lehető legjobbba és egyetlen egy oly eset sem fordult elő, mely csak némiképp alapot nyújtott volna amaz álhir kolportálására, hogy Karlsbadban fellépett a kolera. Egészen természetes, hogy a fürdőintézőség, melyet fentebbi cikk azzal az óriási lelkiismeretlenséggel gyanúsított, hogy önző okokból figyelmen kívül hagyja az összes, epidemiák alkalmával figyelembe veendő törvényes szabályokat, megteszi a törvényes lépéseket, hogy az új-ságot, amely ily valótlan és szörnyű hírek terjesztésére engedte magát felhasználni, felelősségre vonja. Mindenesetre a „Hétfői Lapok“ szerkesztőségének kötelessége lett volna a cikk közlése előtt informálódni, hogy a hír tényleg való-e. Bizonytalán senki sem fogja helyeselni, hogy annyi embert oly könnyelműen és alaptalanul hozzátartozóik sorsa miatt félelembe ejtsenek.

— **Feleség, mint játékbaba.** New-yorkból táviratozzák: Mrs. Louis A. Bryand, egy sokszoros milliomos csodaszép, 27 éves felesége, valókeresetet adott be férje ellen, mert úgy bánt vele, mint a játékbabával. A férj, mr. A. Bryand, chicagói huskonzervgyáros, 57 éves. Aránylag szegény sorsból váltotta meg a szép Louiset, a kinek azóta csupa ragyogás és pompás fényűzés volt az élete. — Így mondja el maga a valóni akaró asszony. De csak pompa és fényűzés. Évi 40.000 dollár tüpénzt kapott — majdnem negyedmillió márkát — és tiz automobilja volt, mindenféle szinü, hogy harmóniába legyenek toalettjeivel. Mikor egyszer elvesztett egy drága ékszert,

férje tizszer olyan drágát vett neki helyette, hogy ne busuljon érte. Már semmiben sem lelte örömet, mert minden vágyát teljesítette férje; megcsömörlött ettől az élettől és elhagyta Mr. Bryndot. — Nem akarok többé játékbaba lenni — ezekkel a szavakkal végződik az asszony valókeresete.

— **Az építetők mulasztásai.** A városi tanácsnak minden ülésén sürün fordul elő, hogy a tanács az építési vagy lakhatási engedélyeket megtagadja. Ennek oka az, hogy az építetők nem fizetik be az előírt s kötelező díjakat, addig pedig, míg ez meg nem történik, a tanács a szabályrendelet értelmében az engedélyeket nem adhatja ki s az építetők a saját hibájuk miatt esetleges káros késedelmet szenvednek. Hogy ezek a késlekedések ne forduljanak elő, a tanács ismételte figyelmezteti az építetőket, hogy a díjakat fizessék be, mert különben az engedélyeket nem kapják meg, az építésnek vagy lakásnak engedély nélkül való megkezdése miatt szigorú büntetést rónak ki.

— **Nem lesz borbély-bérlet.** Aradról táviratozzák: A fodrász- és borbélykongresszus második és utolsó napján hosszú vita fejlődött ki a borbély és fodrász-mesterek között a bérletrendszer körül, s azzal végződött, hogy kimondták a bérletrendszer megszüntetését. Elfogadtak azután egy javaslatot, mely szerint a központ egységes munkarendet készít, melyet minden mesternek be kell ezután tartania, s végül kimondták, hogy beszüntetik a vasárnapi házhözjárást. A segédek memorandumokkal a központi bizottsághoz utasították. A legközelebbi kongresszust Kolozsváron tartják.

— **Tűz.** Ma éjszaka 12 órakor kigyuladt a Timár-utca 2. sz. házhoz tartozó fűskamara, amely teljesen leégett. A tüzet az okozta, hogy egy cseléd este fél tízkor gyufával járt a kamrában, ahol eldobta az égő gyufát s ettől gyult meg a fűskamara.

— **Beomlott csatornaárók.** Az Erzsébet-utcán folyó csatornaépítési munkáknál, amelyet az Ércsi-vállalat végez, ma az egyik csatornaárók beomlott és az árokban mélyen dolgozó egyik munkást, Márton Sándort a beomló földtömeg maga alá temette. Szerencsére a többi munkás a szerencsétlenséget rögtön észrevette s társukat a bozasztó helyzetből kimentette. — Az előhívott mentők a szerencsétlen embert beszállították a kórházba, ahol megállapították, hogy súlyos belső sérüléseket szenvedett. A rendőrség megindította az eljárást, hogy kit terhel a felelősség a majdnem halálos végű balesetért.

— **Gyújtogató gyermekek.** Az Agárdi-utca 7. számú házban majdnem végzetes tűzkatasztrófa történt. Siposs Mihály munkás magára hagyta a szobában apró gyermekeit, akik gyufával kezdtek játszani. A gyufa lángjától tüzet fogott az ágy szalmája és csakhamar az egész szoba lángokban állott. Szerencsére a szomszédok észrevették a nagy füstöt és a gyermekek sikoltozását, betörték az ajtót és kimentették a gyermekeket, a tüzet pedig eloltották.

— **A híres nótakirály, Csóka Józsi** és fia teljes zenekarával szombaton este játszik utoljára a Magyar Király kávéházban, miért is ajánljuk e kitünő zenekar meghallgatását a n. érdemű közönség szíves figyelmébe.

— **A Nemzeti Kávéházban** ma és mindennap elsőrangú orfeum előadás fővárosi műsorral. Fellépnek Németh Elza énekesnő, Anna von Beer táncosnő, berlini szépség, Kuti Piroska énekesnő, szenzációs, itt először rövid vendéglátéka miss Jahada angol ének- és táncosnőnek, chikágói kreol szépség, Mary Itar előadó művésznő, Hilda Wels átváltozó táncosnő, a Bécsi Molin Rouge v. tagja, Dévai Sándor rendező, Arányi József táncoskomikus, Ernst Altschul karmester. Teljesen új bohózatok. Kezdeté 9 órakor. Szíves pátrfogást kér **Rosner A. kávé.**

Divatos női, férfi, gyermek zsebkendők, harisnyák óriási választékban Kardos Lászlónál Kossuth-u. 9. Folyton újdonságok.

— **Kalapok, nyakkendők stb.** az előrehaladott idény miatt mélyen leszállított árban kaphatók. **Györfi Testvérek**nél, Debrecen, Piac-utca 30.

— **Kézimunkák** nagyon olcsón lesznek eladva, míg a vakáció tart **Krausz Gyula** üzletében, Kossuth-utca 15.

— **Könyvelésben jártas leány,** üzletemben azonnal felvétetik. Cim a kiadóhivatásban.

Sunlight Szappan

Közvetlen a testünkön hordott fehérnemű mosásához használjunk csak fel-tétlen tiszta szappant, amilyen egységül a

Sunlightszappan.

Hatásában utóérhetetlen, kiadósága révén pedig a legolcsóbb.

Kettős darab 30 fillér
Nyolcezszögletű darab 16 fillér. 256

Különlegesen a bécsi, párizsi és londoni kiállításokon aranyéremmel, oklevéllel.

Köszvény, csusz és reuma ellen
a legjobb háziszser

a híres Király balzsam.

Hatása némely esetben meglepő, amennyiben gyakrabban idültébb eseteknél már egyszeri bedörzsölésnél a fájdalmakat teljesen megszünteti.

Fog és fejfájást 5 perc alatt megszüntet.
Egy nagy üveg ára 2 kor., teljes használati utasítással. Kapható a felfaláló és készítő

Grósz Nagy Ferencz gyógyszerárúháza
DEBRECZEN, Kossuth-u. 8. szám.
Kölcsönös Segélyező-Egylet új 2emeletes palotájában.

NYILTÉR.

A virágzó gyermekek százai hának el nyaranta hányás- és hasmenésben. Ez ellen a legjobb óvat ny jja a csecsemő rendszer táplálása „Kufeko“-vel és tejjel. „Kufeko“ a tejet könnyebben emészthetővé teszi és elejét veszi a béleji dűsnek. Egyáltalán a „Kufeko“ és annak gazdag tá-eroie az egész szervezetet és így a gyomrot és a belet is ellenállóbbá te zi a betegségek csir ival szemben.

KÖZGAZDASÁG. Terménytözsde

Schwarz E. debreczeni özománys távirati jelentése.

Budapest, 1911. aug. 24.

Készáru 5 magasabb,

1911. októberi buza	11 63	—
1912. ápr. buza	11.80	—
1911. októberi rozs	9.76	—
1911. ápril rosz	10.06	—
1911. okt. zab	8.95	—
1912. máj. tengeri	8.21	—
1911. aug. tengeri	8.23	—
1912. szept. tengeri	8.36	—
1911. jul. tengeri	—	—

Ingatlanok forgalma.

Pataki János és neje Lengyel Laura veszik a debreceni 11133 sztjkvben foglalt 348 négyszögöl homokkerti szőlőt Mandel Samutól 5000 kor.

Ifj. Simon István és neje Barna Katalin

veszik a debreceni 10685 sztkvben foglalt 353 négyszögöl majorsági földet Balogh Mihály és neje Gábor Juliánától 5400 kor.

Ungár Jenő s neje Kellner Bella veszi a debreceni 10814 sztkvben foglalt 290 négyszögöl házahelyet Pavlovics Károlytól 70000 kor.

Kiss György és neje veszik a debreceni 9706 sztkvben foglalt 300 négyszögöl ujosztású földet Kopányi Józseftől 2400 kor.

Jenei Imre és neje Reszeg Juliánna veszik a debreceni 3903 sztkvben foglalt 330 négyszögöl homokkerti szőlőt özv. Cseresznyés Istvánné Boldizsár Zsófiától 14000 koronáért.

Bihari István és neje Tóth Erzsébet veszik a debreceni 1093 sztkvben foglalt Csonka utca 9. számú házat Horváth Ferencné Czeglédi Erzsébettől 13000 kor.

Madarász Lajos és neje Nagy Juliánna veszik a debreceni 3425 sztkvben foglalt 143 négyszögöl Csapókerti szőlőt Fekete Gábertől 2900 kor.

Saskó Imre és neje Boczkó Juliánna veszik a debreceni 690 6.sztkvben foglalt 340 négyszögöl Csapókerti szőlőt Gebei Ferencről 6000 kor.

Özv. Cseresznyés Istvánné Boldizsár Zsófia veszik a debreceni 6584. sztkvben foglalt 145 négyszögöl homokkerti szőlőt Pataki János és neje Lengyel Juliánától 8000 koronáért.

Iskolás fiúk és leányok részére

intézeti fehérművek

szobkendők, matrácok, paplanok, flanel takarók, esőernyők

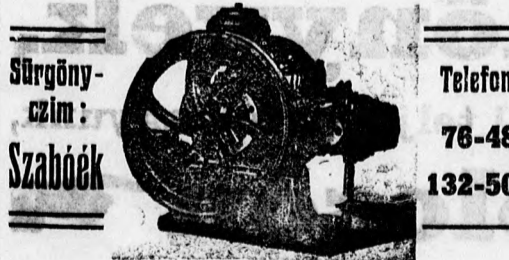
Donogán és Somossynál
DEBRECZEN, Kistemplom-bazár.

4-5 szobás kényelmes lakást keresek.

Czim **Budaházy**, Arany János-u. 39. emelet.

BOLINDER-féle

nyersolajmotorok és
nyersolajlocomobilok

Szabó Emil és Társánál
kaphatók.

BUDAPEST, VI, Teréz-körút 46. szám.
benzin motorok. Szivógázmotorok. Teljes malomberendezések. — Árjegyzék ingyen és bérmentve.
Kérjük a cziáre ügyelni

Nagy raktár mindenféle használati és díszmű árukból.

Vendéglők, szállodák és nyári mulatóhelyek figyelmébe.

Legmegfelelőbb és izléeses kitűnő minőségű

üveg és porcellánművek

valamint alpakka, alpakka ezüst, zinnacél vagy acél evőeszközök, lámpák, kerít gyertyatartók stb.

Lám Sándornál

Debreczen, Plac-utca 5. kaphatók.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítőknek.

Tetra ruházat.

Férfi ing, — Férfi alsó nadrág, Fürdő köpenyek és lepedők.

Gyermek ujjas, nadrág és peluska. Ajánlható kitűnő minőségek.

Donogán és Somossy

cégnél

DEBRECZEN, Kistemplombazár.

500—1911. v. k. szám.

Árverési hirdetés.

A debreceni kir. járásbírósnak V. 1048/2. 1910. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Maluzsinai magyar képk. cég részére 58 kor. 19 fillér tőke, ennek 1911. év márczius hó 8. napjától számítandó 5% kamatai és az eddig összesen 27 kor. 16 fillér perköltség erejéig 1911. évi április hó 27-én bíróilag lefoglalt és 2308 koronára becsült az üzlet berendezésből álló ingóságok **1911. évi augusztus hó 31-én délelőtti 9 órakor** kezdetét veendő és Hatvan-utca 11. sz. a. megtartandó nyilvános bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Megjegyeztetik, hogy az árverés mindazon foglaltatók részére, kik már jogerős végrehajtási zálogjogot nyertek, elrendeltetik.
Debreczen, 1911. évi július hó 18.
Oláh Géza, bírói kiküldött.

Izzad a lába?

Használjon Harsányi-féle „Formacint,” mely bármely testrészt izzadságát megszünteti.

Hatása gyors és biztos!

Kis üveg 1 kor. Nagy üveg 2 kor.

Ducika krém, páratlan hatású arczsépítő szer, ára 1 kor Ducika szappan, ára 70 fill. Ducika puder, három színben ára 1 kor.

Kárpáti szesz rövid idő alatt megszünteti a csuzos, reumás fájdalmakat, egy üveg ára 1 kor.

Menthol jeges sóbor-szesz, az eddigi sóbor-szeszek között leghatásosabb, 30, 50 fill. és 1 kor. üvegekben.

Indiai fogcsapp, a legmakacsabb fogfájást is megszünteti, ára 70 fill.

Tyukszem irtó, 2—3 nap alatt minden bőrkeményedést megszüntet, ára 70 fill. A fentiek csakis a

Balázs Ödön utód:

HARSÁNYI LAJOS

„Reménységhez” címzett gyógyszer-tárában Debreczen, Csapó-utca 18. szám alatt kaphatók.

Bérbe adandó

egészben, vagy kisebb helyiségekre osztva

a **Bankegyesület részvénytársaság**
Plac utca 72. sz. alatti

jelenlegi üzlethelyisége,

Értekezhetni

a **bank helyiségében**

a hivatalos órák alatt.

Vasöntöde kazán és gépműhely

elvállal mindenféle **vasöntéseket, kazán és gépmunkákat** a legolcsóbb árak mellett. **Kutszivattyúk, szőlőprések és egyes részeit** kaphatók

Fai Bertalan

Debreczen, Hortobágy gőzmalom mellett.

Tanulók felvételtnek.

„Gyöngyvirág Crème”

az arozkrémek gyöngye!

Szepe, májfoltek, pattanások s bőrbajok ellen kiváló jó szer. **Sil-mává, lehérré és ádóvé teszi az arozert!** Sem higanyt, sem ólmot nem tartalmaz. A nappalra való kréme nem zsiroz, míg az éjjelre való zsiroz. Egy tégely ára 1 korona.

Kapható:

Mihalovits Jenő

„Kigyó” című gyógyszer-tárában,
DEBRECZEN.

SALVATOR

Gummi-sarkak

Világ-cikk

Utólérhetetlen tartósságú.

Mindenütt kapható!

Vezérképviselő: Hermann Hirsch, Wien, 11/3

Apró hirdetések.

Minden szó 5 fillér.

Levelezés.

Mégis mozog a föld jeligére levél van a kiadóban.

Betöltendő.

Német elemi iskolába járó fiút Szepességen havi olcsó ellátással felveszek. Csizmár Andor fodrász Szepes-Merény

Tanuló és tanuló lány felvétetik Antalffy Ferencz könyvkötő, bőrdíszművesnél. Piac-utca 31. sz.

Férfi és női divat cikkekben jártas segéd, ki önállóan egy üzletet vezetni tud, felvétetik. Ugyanott egy pénztárnoknő, valamint egy ügyes elárusító is. Cím a kiadóhivatalban.

Keresek elsejére uri család részére egy jóra való szakácsnét. Cím a kiadóba megtudható.

Ügyvedői irodában megfelelő irnok alkalmazást talál. Cím a kiadóhivatalban.

Éjjeles fiu felvétetik a kiadóhivatalban.

Tanoncz kitanuló mesterséghez felvétetik. Cím a kiadóhivatalban.

Nyomdásztanoncz, ki 14 életévét betöltötte és két középiskolát végzett, felvétetik Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában, Piac-u. 49.

Adás-vétel

Teseni és Hungária tea vaj, uradalmi írósvaj, naponta friss érkezésű, kapható Deutsch Lajos fűszerüzletében, Piac-u. 38.

Gőzerővel párkölt, naponta friss, zamatos kávé kapható Lindenfeld J. Jenő fűszer nagykereskedésében, Rózsater 3. Városház-utca 2. Pénzügyi-palota.

Ha nincs pénze és szüksége van vászon, asztalterítő, szövet és csipke-függöny, futó és nagy szőnyegre. Paplan és flanel takarók, férfi és női felöltők, kész férfi-, fiu öltönyre vagy tükör, kép és butor, a mai naptól fogva oly olcsón lesz eladva, hogy mindenkinek saját érdeke, hogy egy próbabevásárlást eszközöljön. Tisztelettel Kaiser Salamon. Telefon 685.

Valódi szegedi édes, nemes és rózsapaprika különlegességek óriási raktára Lindenfeld J. Jenő nagykereskedésében, Városház-u. 2. Rózsater 3. Pénzügyi-palota.

Borszivó és nyomógép, majdnem teljesen új, egy czollos belvilággal, 18 méter hosszú gummicsővel és minden hozzávalóval, nagyobbak vétele folytán igen olcsón eladó. Cím a kiadóban.

Tankönyvek! Az összes fiu és leányiskolákban használandó tankönyvek 10% áron kaphatók a Harmathy antiquariumában Fűveszker-t. 14. Saját érdeke mindenkinek, hogy a könyveket már most meg vegye fenti czégnél.

Három igen szép cserépkálya eladó József kir. herczeg-utca 31. alatt.

Vastag csomagoló papir métermázsanként olcsón kapható Piac-u. 49. hátul az udvarban.

Csemege szőlőt szállít válogatott fajokból Schaszla piros és fehér bármily nagy mennyiségben Darvas Miksa szőlőkiv. tele. Telefon 294.

Boroczet házilag készült kapható. Cím a kiadóba.

12 karu szép ebédő lámpa eladó. Megtekinthető Piac-u. 42. sz. alatt hátul az emeleten.

Műhelybe való napfénygő lámpa eladó. Piac-utca 42. első emelet hátul.

Makkulatur papiros kapható Piac-utca 49. szám alatt az emeleten.

Olajos herdők kaphatók Piac-utca 49. sz. alatt a keresztépületben.

Különlő.

Hová menjünk? A Farkas-féle új orth. kóser bodegába. Hunyadi-u. 17.

Fehérnemű javításokat, gombjuk varrást elvállalok, esetleg házhoz is elmegyek. Cím a kiadóhivatalban.

Azonnal kiadó

esetleg eladó

Csepő-u. 42. sz. ház

mely áll 6 szoba és mellékhelyiségekből, azonkívül hozzá 6 lóra istálló és kocsiszin.

Értekezhetni Rövidáru részv. társ. Rózsa-tér.

Tiszta agyagból készült szép és jó

cserép, fali téglá

és legszebb

nyersfalazati téglá

csak a

Karczagi agyagiparnál

Karczagon szereshető be.

November 1-én nyílik meg
Schächter Ignác

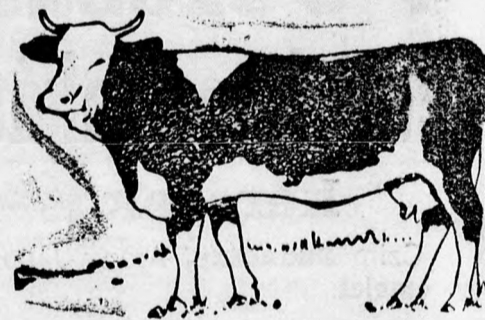
ozipő üzlete az („Enyveshát“ helyiségében)

a Hungária kávéházzal szemben.

Simonffy- utca 55.	Ruhafestő.	Széchenyi- utca 6.
GÖZTISZTÍTÓ.	Wacha Róbert Debreczen. Telefon 840. Telefon 840. Vidéki megkeresések és megbízások a főüzletbe: Simonffy-u. 55. sz. intézendők.	Ágytoll- tisztító.
Varga- utca 35.	Vegy-tisztító.	Verbőczy- utca 14.

Üszöket adunk

tenyésztés céljából kigazdákknak, gazdaságoknak és uradalmaknak. A tarka fajúszők és tehének jelenlegi értékét a tenyésztő készpénzzel, vagy 2 év után is fizetheti.

Neuschlosz Testvérek

Eötvös-utca 2. sz. Szatmár. (A régi Koronával szemben.)
Irodai telefon szám 16. — Gazdasági telefon szám 155.

Üzleti könyvek,

mert azok árusításával teljesen felhagyunk,

igen olcsón

kaphatók.

Hoffmann és Kronovitz

könyvnyomdájában

Piac-utca 49.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Piac-utca 49. a főpostával szemben.